

Nämnden Svenska rum 22.05.2025

Principer för samarbete med vårdnadshavare i Esbo stads gymnasier

Beredning och upplysningar:
Turpeinen Jaakko
Metsola Maija
Westerlund Mia
fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Direktör för sektorn för fostran och lärande Narvo-Akkola Merja

Nämnden Svenska rum godkänner principerna för samarbete med vårdnadshavare i Esbo stads gymnasier enligt bilagan.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Stadsstyrelsen beslutade 27.11.2023 § 311 föreslå att gymnasiernas direktioner avskaffas 1.1.2024. Fullmäktige godkände 11.12.2023 § 149 stadsstyrelsens förslag enhälligt. Fullmäktige beslutade också att till beslutanderätten för nämnden för fostran och lärande och nämnden Svenska rum fogas godkännandet av principerna för samarbetet med föräldraföreningar eller motsvarande aktörer för gymnasiernas del.

Läroanstalternas direktioners fortsatta verksamhet utreddes under läsåret 2022–2023. Med hjälp av en enkät kartlades skolornas, gymnasiernas, ungdomsfullmäktiges och föräldraföreningarnas takorganisation KoKoEspoo ry:s synpunkter i frågan. Webropol-enkäten sändes till dessa instanser i maj 2023.

I skolorna och gymnasierna besvarades enkäten av direktionerna, personalen, rektorerna/skolföreståndarna samt elev- och studerandekårerna. Inom den utsatta tiden lämnades 265 svar.

Svaren fördelades enligt följande:

68 procent tyckte att direktionerna borde fortsätta sin verksamhet.

32 procent tyckte att direktionerna borde läggas ned och samarbetet med föräldraföreningar och andra aktörer borde stärkas.

Majoriteten av direktionerna (nästan 90 procent) tyckte att direktionerna borde fortsätta sin verksamhet. För rektorernas/skolföreståndarnas del fördelades svaren på fortsättning av verksamheten (42 procent av svaren) och nedläggning av verksamheten (58 procent av svaren). Av personalen tyckte 59 procent att direktionerna borde fortsätta sin verksamhet och av elev- och studerandekårerna 78 procent. Ungdomsfullmäktige understödde i sitt svar nedläggningen av

direktionerna. Motiveringen var att behovet av direktioner kan variera mellan skolor med årskurserna 7–9 och gymnasierna.

Efter enkäten gjordes en barn- och ungdomskonsekvensbedömning samt en förhandsbedömning av de olika alternativen. På basis av utredningarna beslutade fullmäktige att direktionerna inom den grundläggande utbildningen fortsätter sin verksamhet och att gymnasiernas direktioner avskaffas. Fullmäktige beslutade också att det i slutet av år 2024 eller början av år 2025 utförs en enkät bland grundskolorna och gymnasierna om vilken inverkan nedläggningen av direktionerna har haft och hur samarbetet med föräldraföreningar och motsvarande aktörer, vårdnadshavare samt elev-/studerandekårer och eleverna/de studerande har genomförts.

Vad gymnasiernas rektorer anser om inverkan som avskaffandet av direktionerna haft utreddes under en diskussion i ledningsgruppen för gymnasieutbildning 5.2.2025. Rektorerna har dessutom lämnat en beskrivning till förvaltningen inom utbildning på andra stadiet av hur samarbetet med vårdnadshavarna har genomförts.

Gymnasiernas rektorer berättade i ledningsgruppen för gymnasieutbildningen att de har lyckats genomföra vårdnadshavarsamarbetet väl trots att direktionerna har avskaffats. Arbetet i direktionerna var ett bra forum för diskussioner, men avskaffandet av direktionerna har inte minskat möjligheterna till samtal. Rektorerna upplever också att avskaffandet minskat på byråkratin, eftersom det i alla gymnasier inte var lätta att hitta direktionsledamöter som var engagerade i verksamheten. Direktionens uppgifter har kunnat flyttas över till direktören för resultatenheten och i vissa avstängningssituationer till nämnden för fostran och lärande.

Genomförda samarbetsformer

Kommunikation har en central roll både i samarbetet mellan hemmet och gymnasierna och i att göra samarbetet med vårdnadshavarna mer känt. Gymnasierna strävar efter att med låg tröskel kommunicera med vårdnadshavarna till exempel via Wilma och sina kanaler i sociala medier. Föräldraföreningar är kanske den mest kända samarbetsmodellen, men det finns många andra möjligheter till aktivt deltagande för vårdnadshavare: Vårdnadshavarna bjuds regelbundet in till exempel till möten inom den utvidgade gemensamma studerandevården där man tillsammans dryftar till exempel hur de ungas välbefinnande kan stärkas både hemma och i skolan. Vårdnadshavarna kan också delta i presentationskvällar och berätta om gymnasiet för niondeklassare och deras vårdnadshavare samt i gymnasisternas föräldramöten.

Vårdnadshavarna bjuds in för att berätta för de studerande om sin karriär och även i övrigt för att planera arbetslivsdagar och arbetslivsveckor. I gymnasierna kan vårdnadshavarna erbjudas möjlighet att hålla expertföreläsningar för studerande och lärare, antingen under eller efter skoldagen. De bjuds in att följa lektioner eller evenemang i gymnasiet (fester) samt att ta del av de studerandes framträdanden, till exempel konserter och konstutställningar. I gymnasierna kan föräldraföreningarna till exempel ordna expertföreläsningar och andra evenemang som stöder fostringsarbetet samtidigt som de samlar in medel till föräldraföreningen.

Inom gymnasieutbildningen ordnas en årlig enkät för vårdnadshavare, med vilken man kartlägger vårdnadshavarnas synpunkter på gymnasiernas verksamhet. Den föregående enkäten genomfördes hösten 2024. Av svaren framgår att vårdnadshavarna uppskattar

sammanhållningen och de gemensamma aktiviteterna i gymnasierna, vilka syns både i gymnasiets vardag och på fester. Detta upplevdes skapa en positiv och sporrande inlärningsmiljö. Vårdnadshavarna önskar också att gymnasierna tar kontakt aktivare och informerar särskilt i frågor som gäller det egna barnet.

Principer för samarbete med vårdnadshavare

Fullmäktige beslutade 11.12.2023 att till beslutanderätten för nämnden för fostran och lärande och nämnden Svenska rum fogas godkännandet av principerna för samarbetet med föräldraföreningar eller motsvarande aktörer för gymnasiernas del. Principerna har behandlats och godkänts av ledningsgruppen för gymnasieutbildning 2.4.2025.

Principerna för samarbete med vårdnadshavare vid Esbo stads gymnasier är följande:

1. Gymnasierna ska se till att alla vårdnadshavare har möjlighet att delta i samarbetet.
2. Vårdnadshavarnas åsikter om gymnasiernas verksamhet kartläggs till exempel genom en årlig enkät. På basis av enkätresultaten utvecklar gymnasierna sitt samarbete med vårdnadshavarna.
3. Det är inte nödvändigt att bilda föräldraföreningar i gymnasierna. Om det finns en föräldraförening i anslutning till ett gymnasium, stöder gymnasiet dess verksamhet. Gymnasiet kan ta emot understöd av föräldraföreningen till exempel i form av stipendier.
4. Utöver de samarbetsformer som lagen förutsätter kan man i gymnasierna besluta hur vårdnadshavarna ska göras delaktiga. Vårdnadshavarna kan till exempel bjudas in som gäster eller för att uppträda vid evenemang och tillställningar i gymnasiet.
5. Gymnasiernas kommunikation med vårdnadshavarna ska vara mångsidig och tillgänglig. Vårdnadshavarna ska kunna följa både gymnasiets allmänna information och det egna barnets studieframgång. Information om gymnasiets verksamhet finns också på gymnasiets webbplats och i eventuella kanaler på sociala medier.

Ungdomskonsekvensbedömning

När gymnasiernas direktorer ännu fanns, hade de studeranderepresentation (antingen medlemmar som fyllt 18 år eller unga under 18 år som representerade studentkåren). Till följd av nedläggningen av direktionerna upphörde de studerandes möjlighet att delta i direktionsarbetet. De studerande deltar dock aktivt i studentkårernas verksamhet och elevkårsstyrelsernas runda bord i Esbo. Runda bordet samlar ordförandena och vice ordförandena för studentkårernas styrelser. Det ordnas 3–4 möter per läsår. De studerande kallas vid behov och då det är möjligt också till möten med gymnasiernas ledningsgrupper och lärare, och de kan också i övrigt delta i diskussionen om gymnasiet och studierna.

Beslutshistoria

Bilaga

- 1 Principer för vårdnadshavarsamarbete i Esbo stads gymnasier

Tilläggsmaterial

För kännedom